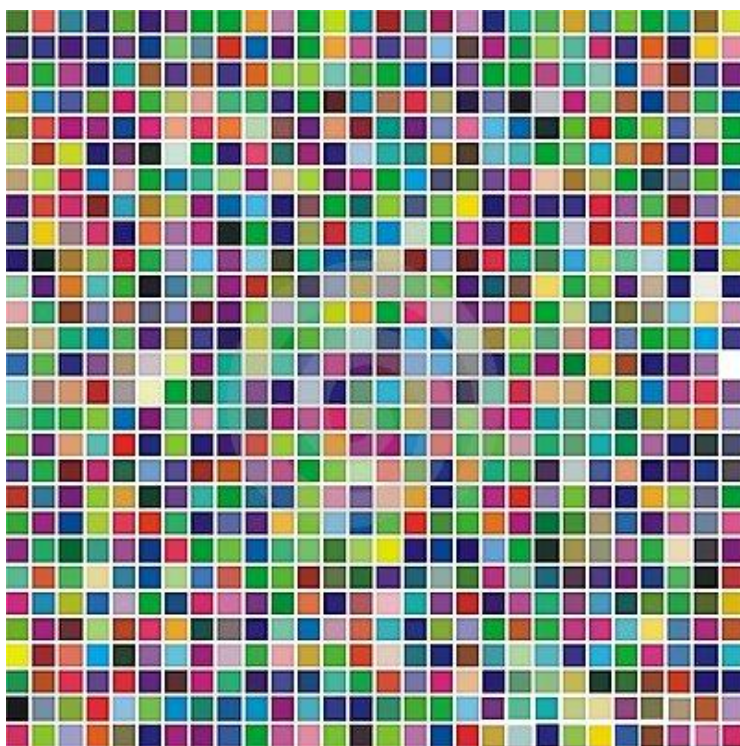

DE LUDENKAPEL

Zondag 23 november 2014

Herdenking van de gestorvenen

**“Meerstemmigheid
van het leven”**

© Pavel Losevsky

Begeleiding van de dienst:

Caroline Brand
Hetty van Hartesveldt

Orgel:

Bart Vermeulen

Orgelspel

Welkom – mededelingen van het bestuur

Aansteken van de kaarsen

Zingen

Lied 280: 2 – 7

- 2 Dit huis van hout en steen, dat lang
de stromen heeft doorstaan,
waar nog de wolk gebeden hangt
van wie zijn voorgegaan,
- 3 dit huis, dat alle sporen draagt
van wie maar mensen zijn,
de pijler die het alles schraagt,
wilt Gij die voor ons zijn?
- 4 Zal dit een huis, een plaats zijn waar
de hemel open gaat,
waar Gij ons met uw eng'len troost,
waar Gij U vinden laat?
- 5 Onthul ons dan uw Aangezicht,
uw Naam, die met ons gaat
en heilig ons hier met uw licht,
uw voorbedachte raad.
- 6 Vervul ons met een nieuw verstaan
van 't Woord, waarin Gij spreekt,
en reik ons zelf als leeftocht aan
het Brood, dat Gij ons breekt.
- 7 Dit huis slijt met ons aan de tijd,
maar blijven zal de kracht
die wie hier schuilen verder leidt
tot alles is volbracht.

Groet en inkeer

Welkom aan u allen, ook aan de kinderen. Vandaag herdenken wij onze overleden dierbaren, leden van onze geloofsgemeenschap die het afgelopen jaar het leven hebben losgelaten en ieder die niet meer in ons leven is, maar wel aanwezig is in ons denken en ons voelen.

Zoals velen van u weten is het een viering die we met elkaar vormgeven. Graag leiden Hetty en ik u door de dienst. Het moment van inkeer om tot stilte te komen, de bloemenceremonie en de zegening geven we met z'n allen vorm vanuit onze verbondenheid.

Wees ontvankelijk als de aarde
wees aanstekelijk als het vuur
wees verkwikkend als het water
wees zachtmoedig als de wind.

Wie kan ik voor je zijn
wat kan ik voor je doen.

Wees een weg voor hen die dwalen
wees een brug die samenbrengt
wees een huis voor hen die vluchten
wees een haard die warmte schenkt.

Wie kan ik voor je zijn
wat kan ik voor je doen.

Wees een mens die blijft geloven
wees een mens die opnieuw begint
wees een mens die nog kan hopen
wees een mens die zonder meer bemint.

Zingen

Lied 695: 1, 2, 4 & 5

1 Heer, raak mij aan met uw a - dem,
reik mij uw stra-lend licht,
wijs mij nieu-we we - gen,
geef op uw waar-heid zicht.

- 2 Raak met uw adem mijn onrust
tot ik de rust hervind.
Al mijn wonden heelt Gij:
Gij ziet in mij uw kind.
- 4 Kom en doorstraal mijn dagen,
Geest van God uitgegaan,
die mijn ogen opent
voor wie nu naast mij staan.
- 5 Heer, raak ons aan met uw adem,
geef ons een vergezicht!

Draag ons op uw vleugels,
zegen ons met uw licht!

Lezing 1

Prediker 3: 1 & 4

Voor alles wat gebeurt is er een uur.
een tijd voor alles wat er is onder de hemel ...
Er is een tijd om te huilen
en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen
en een tijd om te dansen.

Lezing 2

uit: De Profeet van Kahlil Gibran

Wanneer je verdrietig bent, blik dan in je hart en je zult zien dat je weent om wat je vreugde schonk. Wanneer je blij bent, schouw dan opnieuw in je hart en je zult zien dat enkel wat je smart gegeven heeft, ook vreugde brengt.

Voorwaar, alle dingen roeren zich in je wezen in een voortdurende halve omarming: het begeerde en het gevreesde, het weerzinwekkende en het teer gekoesterde, dat wat je nastreeft en dat waaraan je wilt ontkomen. Ze roeren zich in je als licht en schaduw die zich aan elkaar vastklampen.

Zingen

Lied 833 (driemaal)

Neem mij aan zo-als ik ben. Wek in mij wie ik zal zijn
Druk uw ze-gel op mijn ziel en leef in mij.

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff contains the melody for the first line of the lyrics, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the staves.

Gedachten over 'meerstemmigheid'

Een paar weken geleden stonden we in de Herfstviering stil bij de uitspraak van Viktor Frankl, psychiater, neuroloog en overlevende van de Holocaust. En eigenlijk kunnen we zijn inzicht over de zin van het bestaan wel iedere viering opnieuw aanhalen: Hij ontdekte dat het niet ging om wat wij mensen van het leven verwachten, maar wat het leven van ons verwacht.

Een veel gebruikt beeld voor het leven is het beeld van de uitgestrekte oceaan en de voortdurende beweging van de golven die komen en gaan. Vanuit het grote, oneindige en stille water, ontstaat een golf van vreugde, en die wordt op een zeker moment weer opgenomen door de zee. Zo ontstaan vele golven van blijdschap, liefde, en ook van verdriet, pijn, eenzaamheid, verwarring. En zo worden ze ergens in de tijd weer opgenomen in het oneindige water. Alle golven komen uit dezelfde bron en worden weer opgenomen in dezelfde bron.

Als we zo naar de meerstemmigheid van het leven kijken, horen we de woorden van Prediker:

Er is een tijd voor alles wat er is onder de hemel.
Er is een tijd om te huilen
en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen
en een tijd om te dansen.

Het leven omvat alle gebeurtenissen die er op ons pad komen. En wat verwacht het leven daarin van ons? Dat we volledig leven. Hoe graag we misschien wel willen, het is onmogelijk voor ons om half te leven. Om het goede en wenselijke volledig toe te laten en het verdrietige en onwenselijke te negeren, af te wijzen, weg te stoppen. Zoals Gibrán zegt: alle dingen roeren zich in je wezen in een voortdurende halve omarming: het begeerde en het gevreesde, het weerzinwekkende en het teer gekoesterde, dat wat je nastreeft en dat waaraan je wilt ontkomen. Ze roeren zich in je als licht en schaduw die zich aan elkaar vastklampen.

Volledig leven doen we niet door voortdurend te zoeken naar dat wat wij verlangen van het leven. Met weggrennen of afwijzen van wat het leven nu, op dit moment van ons vraagt. En hoe prettig kan dat weggrennen lijken als we in de golven van verdriet en eenzaamheid zitten.

Maar de ervaring dat die golf ook een deel is van de bron, van de rust en de stilte die de draagkracht is onder het verdriet, zet ons stil. Brengt ons bij de overgave en de aanvaarding dat het niet mijn persoonlijke wil is die geschiedt, maar dat het mysterie van het leven altijd weer aan zet is. Het is onbegrijpelijk en niet te verwoorden en oneindig veel groter dan wij mensen kunnen benaderen met ons verstand. Maar het is wel dit Mysterie dat ons draagkracht en vleugels geeft om alle golven in ons leven volledig te leven.

Orgelspel

Gedicht

Zonder jou

Annie M.G. Schmidt

De wereld is wonderlijk leeg zonder jou.
Er staat maar zo weinig meer in.
De hemel is aldoor zo hinderlijk blauw.
Waarom? Wat heeft het voor zin?
De merel zit zachtjes te zingen in 't groen.
Voor mij hoeft ie heus zo z'n best niet te doen.
De wereld kon vol van geluk zijn, maar nou:
leeg, zonder jou.

Dat zonder jou nog een lente bestaat
met ooievaars en met bloemen,
dat er een meidoorn in bruidstooi staat,
is zonder meer tactloos te noemen.
En wat is het nut van een Lindenlaan,
als wij er samen niet langs kunnen gaan?
Langs alle heggetjes bloeit wilde roos
nutteloos, zinneloos.

De wereld is wonderlijk leeg zonder jou.
Er staat maar zo weinig meer in.

De hemel is aldoor zo hinderlijk blauw.
Waarom? Wat heeft het voor zin?
De merel zit zachtjes te zingen in 't groen.
Voor mij hoeft ie heus zo z'n best niet te doen.
De wereld kon vol van geluk zijn, maar nou:
leeg, zonder jou.

Vorgelezen door Wendel Nijman

Bloemencereemonie

Eerst herdenken wij de mensen uit eigen kring die het afgelopen jaar overleden:

1 april 2014	mevrouw I.M. van Holk-Simon Thomas
8 mei 2014	mevrouw M.H. Klasing-Kotting
23 mei 2014	mijnheer P. de Wilde
2 juni 2014	mevrouw T.N.Faasen-Stolp
4 november 2014	mijnheer J.A. Boumeester

Indien er familie aanwezig is, kan die voor hen een bloem uitkiezen en in één van beide vazen zetten en desgewenst daarbij iets zeggen.

Daarna kan ieder van u hier aanwezig, naar voren komen om voor hen die dit jaar of al eerder zijn overleden en van wie u de herinnering koestert, een bloem in één van de beide vazen zetten en als u dat wenst, daarbij iets zeggen.

Muziek "They are at rest" van Edward Elgar

*They are at rest:
We may not stir
the heav'n of their repose
with loud-voiced grief,
or passionate request,
or selfish plaint for those
who in the mountain grotts of Eden lie,
and hear the fourfold river,
as it hurries by.*

*They hear it sweep
In distance
down the dark and savage vale;
but they at eddying pool
or current deep
shall never more grow pale;
they hear, and meekly muse,
as fain to know
how long unfired, unspent,
that giant stream shall flow.*

*And soothing sounds
blend with the neighbouring waters
as they glide;*

Zij zijn in ruste:
Laten wij hun hemelse rust
niet verstoren
met luidruchtig verdriet,
vurige smeekbede
of zelfzuchtige weeklacht voor hen
die in de berggrotten van Eden liggen
en de viervoudige rivier! horen,
terwijl die voorbijsnelt.

Zij horen hem stromen
in de verte,
onder in het donkere en woeste dal;
maar zij zullen nooit meer verbleken
voor kolkend water
of stromende diepte;
zij luisteren en peinzen deemoedig,
omdat zij graag willen weten,
hoe lang die reusachtige stroom zal
vloeien, onvermoeid en onuitgeput.

En kalmerende geluiden
vermengen zich met de naburige
wateren als zij verglijden;

*posted along
the haunted garden's bounds
angelic forms abide,
echoing, as words of watch,
o'er lawn and grove,
the verses of that hymn
which Seraphs chant above.*

They are at rest. They are at rest.

langs de grenzen
van de betoverde tuin
staan engelachtige wezens opgesteld;
zij weergalmen over velden en bossen,
als wakende woorden
de verzen van de hymne
die de Serafijnen² daarboven zingen.

Zij zijn in ruste. Zij zijn in ruste.

¹ Volgens Genesis 2: 10-14 ontsprong er in de Hof van Eden (het Paradijs) een rivier die zich in vieren splitste, in de Pison, de Gichon, de Tigris en de Eufraat.

² Volgens de Joodse en christelijke traditie vormen de serafijnen (vuurengelen) de hoogste rangorde van engelenkoren. Deze engelen van licht en liefde en vuur vliegen rond Gods troon en zingen lozangen.

(U kunt een uitvoering van het Westminster Abbey Choir beluisteren via <http://saturdaychorale.com/2013/09/12/edward-elgar1857-1934-they-are-at-rest/>.)
Edward Elgar (1857-1934) schreef dit werk ter gelegenheid van de herdenking van de sterfdag van koningin Victoria in 1910. De woorden zijn ontleend aan het gedicht "Waiting for the Morning" van kardinaal John Henry Newman, van wie Elgar een groot bewonderaar was. De woorden beschrijven de zielen van gestorvenen die rusten in het paradijs, omringd en beschermd door zingende engelen. Elgars fijnzinnige en tedere toonzetting schildert de paradijselijke rust waarvan de doden genieten. Van de drie strofen van dit gedeelte van Newmans gedicht gebruikte Elgar alleen de eerste en de derde. Hier zijn alle drie de strofen afgedrukt.

Inkeer & gebed

Laten we de ruimte zoeken van onze stilte. De stilte die altijd op ons wacht, diep in ons onszelf. De bodem van de meerstemmigheid van ons leven. We vinden haar als we ons bewust worden van de in- en uitademing, en als we ervaren dat we nu, op dit moment leven. Als we merken dat onze aandacht zich laat meedrijven op de golven van de herinneringen aan wat geweest is en of op de golven van wat in de toekomst zou kunnen gaan gebeuren, brengen we bewust de aandacht terug naar dit moment, naar deze in- en uitademing. Want alleen op dit moment kunnen we de levensstroom in ons ervaren, niet gisteren en niet morgen. Alleen op dit moment voel je hoe het is om in het leven te staan. En alleen in dit moment ontmoeten we de stilte.

Bidden betekent bij de ENE brengen
Onszelf en ons leven
Onze vragen en onze onzekerheid
Ons verdriet en ons zoeken naar vertrouwen
Maar ook onze vreugde
Onze verwachtingen en dromen

Bidden betekent bij de ENE brengen
Onze dierbaren die we verloren hebben
Die we moeten laten in de tijd
Ons intens bewogen voelen door ons verlies
En onze zoektocht naar antwoorden

Want bidden betekent
Aandachtig bewust worden
Van wie we werkelijk zijn
Weten dat U de Bron bent

Vanuit dat weten
Verbinden we ons
Zijn we nooit alleen
En ervaren we Uw ontferming
En een diep vertrouwen in het leven

Vanuit het weten van de Bron
Mogen we loslaten
En aanvaarden dat alle golven van het leven
in je wezen bewegen
Kunnen we aanvaarden
dat verdriet en vreugde
als licht en schaduw
uit dezelfde bron komen.

In stilte leggen we voor U neer wat leeft in ons hart ...
En zingen wij met mond en hart, met woord en aandacht:

Zingen

Lied 1006

On - ze Va - der in de he - mel,
U staat zorg - zaam om ons heen.
Geef dat al - le men - sen we - ten:
zo - als U is er maar één.
Doe ons tel - kens weer ge - lo - ven
in een we - reld zon - der pijn,
in uw rijk dat eens zal ko - men
en dat soms te zien kan zijn.

Help ons sa - men goed te le - ven
en te doen wat U graag wilt.
Geef ons el - ke dag te e - ten
tot de hon - ger is gestild.
En ver - geef ons wat we fout doen,
net als wij niet blij - ven staan
bij de fou - ten van een an - der,
maar weer sa - men ver - der gaan.
Help ons om te zien wat goed is
en wat slecht is, boos of naar.
Geef dat wij het juis - te kie - zen,
dat we goed zijn voor el - kaar.
On - ze Va - der, wij ge - lo - ven,
dat U on - ze wereld leidt.

Met uw licht helpt U ons ver-der.
 Hier en nu en straks. Al - tijd.
 A - - men...
 A - - men.

Collecten

voor het werk van de Ludenkapel
 en voor het Nederlands Albert Schweitzerfonds

Zingen

Lied 608 : 1 en 2

1 De step-pe zal bloei-en
 de step-pe zal la-chen en jui - chen.
 De rot-sen die staan
 van-af de da-gen der schep-ping
 staan vol wa-ter, maar dicht
 de rot-sen gaan o - pen.
 Het wa-ter zal stro-men
 het wa-ter zal tin-telen, stra-len,
 dor-sti-gen ko-men en drin - ken.
 De step-pe zal drin-ken,
 de step-pe zal bloei-en,
 de step-pe zal la-chen en jui - chen.

- 2 De ballingen keren.
Zij keren met blinkende schoven.
Die gingen in rouw
tot aan de einde der aarde,
één voor één, en voorgoed,
die keren in stoeten.
Als beken vol water,
als beken vol toesnellend water,
schievend omlaag van de bergen,
als lachen en juichen.
Die zaaiden in tranen,
die keren met lachen en juichen.

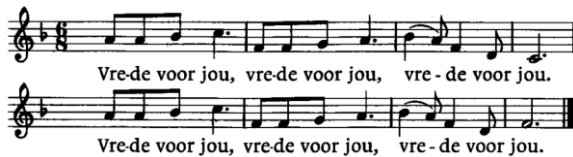
We zegenen elkaar

Zegenen is met de kracht van ons denken,
ons voelen
en ons handelen
elkaar het goede wensen.
Laten we open mensen zijn
en onszelf en elkaar op deze manier zegenen,
nu en alle dagen van de week.

Laten we elkaar tot slot de vrede toezingen
die altijd en onveranderlijk aanwezig is
in de holte van ons hart.

Stotlied

Lied 421

Vre-de voor jou, vre-de voor jou, vre - de voor jou.
Vre-de voor jou, vre-de voor jou, vre - de voor jou.

U wordt uitgenodigd om na afloop
van de viering een kopje koffie te
komen drinken in de Ludenkamer

